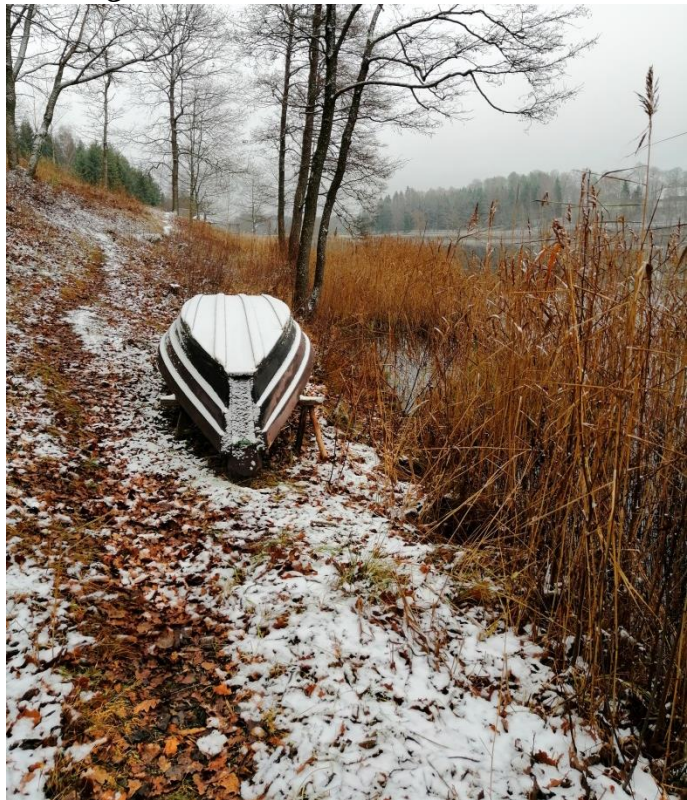

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2018 lapkritis Nr.113

*„Jau krantan ištrauktos valtys, jau atleistos
senos kaltės, nors dar nesukąstė šaltis laiko
tekąčio vandens...“*

KVIEČIAME

**Lapkričio 30 d. 18 val. į Meno mylėtojų
šventę.**

Po oficialiosios dalies matysime Tauragnų
skyriaus mėgėjų teatro spektaklį „Išklausyk mus“
pagal Kastyčio Kalyčio pjesę „Lifte“. (Rež. Loreta
Juškėnienė).

Vakaro metu mus linksmins šauni liaudiškos
muzikos kapela „Kaimynai“ ir Švenčionių miesto
kultūros centro (vad. Rimantas Ankėnas).

Gruodžio 7 d. 17 val. kviečiame stabtelėti prie
seniūnijos, kur bus įžiebta **Kalėdų eglė**. Ji šiais
metais bus dar puošnesnė!

Po eglės įžiebimo renkamės kultūros namuose į
adventinį vakarą. Jūsų lauks puiki poezija ir muzika –
**Audronės Misiukaitės autorinis poezijos ir dainų
vakaras.**

Autorė yra sakiusi: „Dainos, kaip ir eilėraščiai –
tai tik savotiški išsiskyrimai, kai kitaip negali...“

Lapkričio mėnesio jubiliejai Sveikiname!

50 metų sukanka **Sandrai Kelevišienei** iš
Vilkablauzdės, tauragniškiams **Arūnui Gineičiui**
ir **Dariui Kavarskui**;

60 metų jubiliejų švenčia tauragniškis **Algis
Kunigėlis**;

70 metų sukaktį pažymi tauragniškę **Bronė
Šinkūnienė**;

80 metų sukanka **Onai Vidai Gasparavičienei** iš
Liegavietės vns. ir **Vandai Raščiauskienei** iš
Vilkablauzdės;

85 metų sukaktį švenčia tauragniškę **Bronislava
Bivainienė** ir **Antanas Norkūnas** iš Kalvių.

Gražiame išsiskyrimų vakare dalyvaus ir
akordeonistė Renata Buzėnaitė, poetės eiles
skaitys ir pati autorė, ir Tauragnų kultūros
namų meninio skaitymo studija.

Toks vakaras – atgaiva mūsų sielai.

Kviečiame!

**Gruodžio 9 d. 18 val. Vitalijos Katuns-
kytės ir Aido Maniko koncertas.**

Nauja programa ir geriausi auksiniai
šlageriai! Bilieto kaina 6 eurai. Bilietai jau
parduodami. Kad koncertas tikrai įvyktų,
prašome bilietus įsigyti iš anksto!

Gruodžio 21 d. 11 val. kviečiame visus į
susitikimą su Kalėdų seneliu! Kalėdų seneliui
programėlę parodys Tauragnų darželinukai ir
mokyklinukai. Matysite Utenos A. ir M. Miškinių
viešosios bibliotekos spektakliuką „Varna ir
sūris“, kurio autorės bibliotekininkės Daiva,
Žydronė ir Violeta. Vaikučių laukia dovanėlės!

Parodos (iki gruodžio 31 d.)

Tauragnų krašto muziejuje – **Stasio
Karanausko** kūrybos darbų paroda.

Tauragnų kultūros namuose – **Romualdo
Šimkūno** ir **Vilmanto Ladygos** žvakidžių
paroda.

Bronė Juknevičienė

Mano ateitis buvo suplanuota

2017 m. liepos mėnesio pabaigoje Utenos dekanu buvo paskirtas Zarasų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų parapijos klebonas kunigas **Remigijus Kavaliauskas**. Būdamas Utenos Dievo Apvaizdos bažnyčios klebonu, jis nuo 2017 m. lapkričio kartu eina ir Tauragnų Šv. Jurgio parapijos administratoriaus pareigas. Kokia buvo pradžia, kokie džiaugsmai ir rūpesčiai laukė dekaną Tauragnuose?

„Metai greit prabėga, šitie irgi pralėkė... Atvykau į Uteną gal ir su rūpesčiu, nes laukė nauji darbai naujoje vietoje. O dar ir Tauragnus man pridėjo. Tauragnai labai mielas miestelis, prisimenu jį dar nuo vikarystės laikų, atvažiuodavau į čia vasaromis organizuojamas stovyklas. Didelis kanauninko (kunigo Broniaus Šlapelio, pastaba autorės) indėlis į parapijos gyvenimą. Keturiasdešimt metų vienoje parapijoje – jau dvi kartos žmonių pasikeitė. Daug visko būta, daug išgyventa.

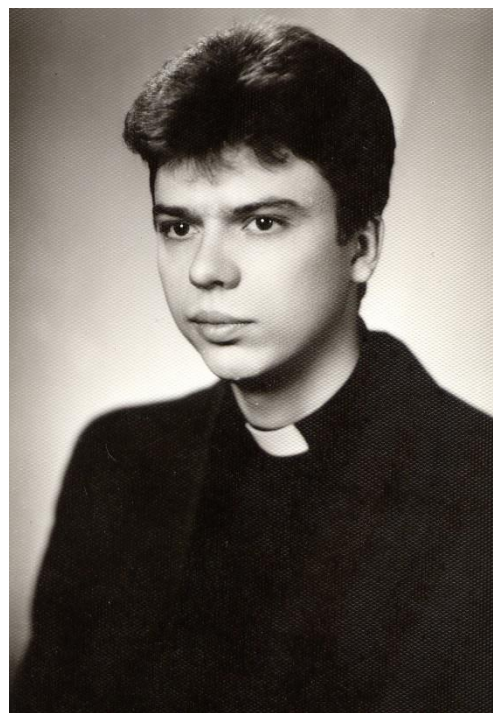
Atvažiauvau iš Zarasų, kur praleidau pusę savo amžiaus. Kartais gal ir gerai aplinką pakeisti. Kalbant apie Tauragnus – labai gražus miestelis, žinoma, pirmiausia gamta. O žmonės visur panašūs. Niekada neturėjau konfliktų, su žmonėmis visada rasdavau ryšį. Pernai metais nelankiau parapijiečių, norėjau apsiprasti. Šiais metais jau perėjau visą parapiją, norėjau žinoti, kiek žmonių gyvena, pamatyti, kaip jie gyvena. Seniūnijoje sakė, kad iš viso yra apie 1500 žmonių. Kaimuose apėjau 150 kiemų, o miestelyje 135 kiemus, iš viso būtų 285 kiemai. Aišku, ne į kiekvieną namą įėjau, buvo ir tuščių namų, gal kur ir negalėjo priimti. Suskaičiavau, kad aplankytų žmonių buvo gal apie 540. Parapijiečių skaičių mes dažniausiai apskaičiuojam pagal išdalintus kalėdaičius: Utenoje kalėdaičių išdaliname apie 14 tūkstančių, o čia apie 1000. Vidurkis gal toks ir būtų, gal daugiau, nes vieni atvažiuoja, kiti išvažiuoja. Parapija labai plati, net keista man buvo. Kaimai toli vienas nuo kito, atstumai dideli. Žinoma, jau labai daug negyvenamų sodybų, bet tiems žmonėms, kurie gyvena, suprantu, kaip sunku ir į tą pačią bažnyčią atvažiuoti. Jei patys negali, turi ieškoti, kas važiuoja, prašyti, kad pavežtų. Labai sudėtinga pasiekti bažnyčią, todėl renkasi kitą parapiją, nes ten arčiau, negu į Tauragnus. Būkim realistai – viskas mažėja, mažėja ir parapija. Tauragnų parapijai reikėtų nuolatinio klebono, aišku, jaunesnio, gal tikrai būtų ir geriau, nes aš negaliu skirti tiek laiko, kiek norėčiau. Galimybių čia daug: yra ir žmonių, ir pastatų. Gal vėl galėtų vykti stovyklos. Šią vasarą kaip smagu buvo matyti stovyklautojus iš Baltriškių, jų dviračių žygis žmones truputį sujudino!

Aš pats į kunigystę pirmiausia buvau vedamas šeimos, nes mama buvo labai pamaldi. Mamos brolis kunigas Antanas Zulonas, dabar rezidentas Panevėžyje, Šv. Apaštalų Petro ir Povilo parapijoje, iš jo pavyzdį ėmiau. Tėvelis *vargonikavo*, taigi visada buvau arti bažnyčios. Pats gyvenimą prie altoriaus pradėjau nuo pirmos klasės, kai mama nuvedė patarnauti Mišioms. Ryšys su bažnyčia visada buvo labai gyvas. Aišku, vaikai ir *dūkdavom*, ir visko būdavo. Buvo ir berniukų, ir mergaičių, ir visi labai gražiai draugavom. Anksčiau buvo labai populiariu mergaitėms adoruoti prie Švenčiausiojo, Jį dažnai išstatydavo. Vaikystė prabėgo Jonavoje, tada bažnyčia man atrodė

R. Kavaliauskui penkeri. 1971 m.

labai didelė. Kai dabar nuvažiuoji – kišenė, neaišku, kur ten ir telpa tiek žmonių! Kai buvau devintoje klasėje, išsikėlėm į Šiluvą, tėvelis ten gavo vargonininko vietą. Turiu brolių, vyresnį už mane trejais metais, jis su šeima gyvena Kaune. Brolis *vargonikauja* Vilijampolėje, jo žmona mokytoja. Šeimoje keturi vaikai, dabar jau savo gyvenimus turi, viena dukterėčia ištėkėjusi, kiti dar laukia kažko. Brolis ir už mane, ir už save vaikų turi, viskas ten tvarkoj. Tėvelio jau nebėra, mirė 2015 metais.

Seminarijoje, 1987 m.

Jau mokykloje suplanavau savo kelią, savo ateitį. Po mokyklos buvo sovietinė armija, be jos negalėjai stoti į kunigų seminariją. Iš tarnybos grįžau rudenį, taigi dar turėjau laiko. Per žiemą pagelbėjau Šiluvos dekanui, o pavasarį stojau į seminariją. Priėmė iš karto. Tada dar ne visus priimdavo, buvo toks laikas. Ėjo 1987 metai, dar tik prasidėjęs laisvėjimas, tik pirmi žiedeliai. Mūsų kursas buvo didelis, apie trisdešimt seminaristų, paskui nubyrėjo. Baigėm gal apie dvidešimt. Per Juozapo šventę susitinkam, turim tokią tradiciją, nes mūsų kursas buvo Šv. Juozapo. Susitinkam vis kitam mieste, aptariam reikalus, savo darbus, labai įdomu būna. Turim savo tarpe ir garsių, matomų kunigų: Julijų Sasnauską, Gintarą Vitkų, vyskupą Arūną Poniškaitį.

Aš dabar galvoju, kad po mokyklos reikia kažkur studijuoti (nebūtinai apie save kalbu, visgi jau dvidešimt šešeri metai kunigystės, jau yra šioks toks ženklas įdėtas), niekada stačia galva nepulti. Kai tau yra tik 18 metų – esi dar vaikas, ką gali žinoti apie savo pasirinkimą? Kai kurie stojo iškart po mokyklos. Buvo visai neparuošti gyvenimui: nemokėjo skalbti, nemokėjo nei lovos pasikloti, nei tvarkytis, reikėjo ir tualetus patiems valyti. O nemoka, nes prie mamos prisirišę. Todėl sakau, kad atitrūkimas nuo mamos sijono labai reikalingas. Dabar jaunimas labai ir neskuba rinktis: pastudijuoja, kalbų pasimoko, po pasaulį pakeliauja. Tai kaip ir šeimos gyvenimas – negali iškart po mokyklos *ženyti*, nebent bėda. Bet mes apie tai sužadėtiniams kalbam. Visą laiką mane stiprina mamos malda, ji Šiluvoje nuolat rožančių kalbėdavo, klausėsi „Marijos radijo“. Labai daug ką lemia šeimos parama. Manau, kad mama slapčia vylėsi, kad nors vienas iš šeimos į kunigystę nueitų. Taip ir įvyko. Jei melsies, Dievas visada padės. Visada gyvenime vienaip ar kitaip pamąstai, bet Šv. Dvasia tave *suvairuoja*, kad nenuklystum.

Kartais būna, nuvažiuoji į kokią bažnyčią, o žmonės toli nuo altoriaus, net nesmagu kalbėti, nes tu jų nematai, nejauti iš arti. Sunku bendrauti, pamokslas irgi yra diskusija, nors žmonių atsakymų negirdi, bet matai reakciją. Kartais pavyksta, kartais ne, nes būni ir pavargęs, ir problemų turi. Labai išvargina remontai, gerai būtų, kad kas tokius darbus paimtų, bet niekas nežada...

Žmonės nemato ūkinių rūpesčių, todėl norėtųsi čia ilgiau pabūti, nes tokie momentiniai susitikimai mažai ką duoda. Nežinau ir kaip spręsti tokį dalyką, nes reikia ir Utenoje, ir Tauragnuose dirbti. Planų yra: ir aplinkos tvarkymas, bažnyčios įėjimo pritaikymas neįgaliesiems, sumanymų visokių yra. Medžius kirtom, tvarkėm įgarsinimą. Seniūnija daug padeda. Daug ką lemia finansai – pinigų yra tiek, kiek yra, bet negali sakyti – žmonės aukoja, padeda.

Kas padiktuoja temas pamokslui? Gal čia yra paslaptis, o gal nėra. Eidamas sakyti pamokslo visada prašau, kad kalbėtų Šv. Dvasia. Lietuvoje, kai prasidėjo charizminis atsinaujinimas, kunigai labai užakcentavo Šv. Dvasios veikimą. Šv. Dvasios veikimas žmogaus gyvenime labai svarbus, o kunigo gyvenime ypatingai to reikia. Pamokslai turi kažką kalbėti. Pasirinkti temą pamokslui padeda kunigo patirtis, asmeniniai išgyvenimai. Dievo žodis niekada nėra nuobodus, jis visada naujas ir gyvas. Kiek įdedi gyvybingumo, tiek jo ir yra. Žmogus esi silpnas, kartais visko nutinka, bet nenori pasiduoti, prašai Dievo, kad padiktuotų temas, kurios yra reikalingos.

Šiais laikais daug padeda internetas. Vatikano puslapyje gali

perskaityti, ką kalbėjo popiežius. Nuostabu klausytis popiežiaus Pranciškaus katechezijų, jos kitokios nei kitų popiežių. Temos paprastos, bet nuo jų lyg dulkės nuvalytos, jos šviečia. Kalba paprastai, apie šeimą, apie pasirinkimą, nuolatinį darbą su savimi – paprastos temos, bet užakcentuotos jos tampa labai svarbiomis. Kunigai buvome pakviesti į susitikimą su popiežiumi Kauno arkikatedroje. Popiežius Pranciškus ne vien skaito iš lapelio, bet įdėda daug savų minčių. Jo kalbėjimas labai *užkabina*. Kalbėjo, kad kunigai neieškotų kažko, bet ieškotų Dievo. Labai smagu buvo, ne jaudulys, bet daug džiaugsmo... Jau po Mišių buvo labai gera.

Turiu *facebooko* paskyrą, labai naudinga, nes gali labai greitai paskleisti žinią. Pavyzdžiui, kunigas Algirdas Toliatas tiesiogiai transliuoja savo pamokslus, žmonės tai labai vertina. Mes įdedam sekmadienio pamokslo temą, nuotraukas iš renginių. Turim ir parapijos internetinį puslapį, bet ten reikia daugiau laiko, o *facebooke* žymiai greičiau. Gal kas galvoja, kad socialiniai tinklai tik tuščias laiko švaistymas. Gal ir taip, jei jame nuolat sėdi, bet, kita vertus, *facebooke* gali rasti daug medžiagos. Ir popiežius turi savo paskyrą – Bažnyčia lanksti šitoj vietoj. Kanauninkas (Br. Šlapelis, pastaba autorės) irgi labai technologiškas, filmuoja, rodo žmonėms, labai smagu, kad toks jaunatviškas.

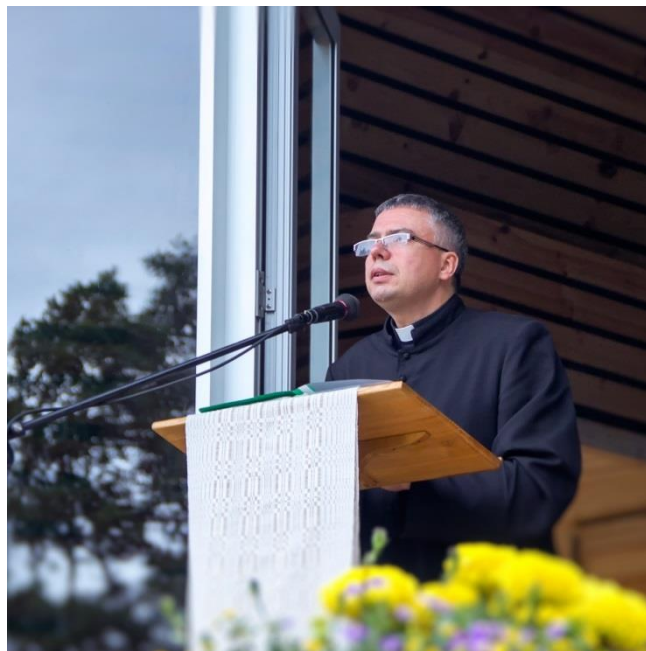
Laisvą laiką skiriu pasivaikščiavimams, su draugais kartais nuvažiuojam į koncertą, tik dabar jau mažiau to laiko, šiek tiek esu atitrūkęs nuo draugų. Čia labai gražios apylinkės, ežerai, miškai, gera pabūti gamtoje. Neturiu nei hobio kokio ypatingo, nei motociklu važinėju, nei šunį auginu.

Ko palinkėčiau parapijiečiams? Reiktų turėti vilties. Aišku, buitį skurdoka, ypač kaimuose, žmonės vieniši. Tas vienišumas labai matosi, žmonės kunigo labai laukia, bet kunigas išeina pro duris ir jie vėl lieka vieni. Vaikai užsienyje, kas Anglijoje,

kas Airijoje... Bet ir pats vienas žmogus gali pasistengti nebūti vienišas. „Marijos radijas“ yra, galima pasimelsti, pamokslo paklausti. Kas turi jėgų, gali pasikrapštyti savo sodelyje, kad gražiau būtų, kaimyną aplankyti. Mačiau, kad net ir jaunesni žmonės ne kiekvienas apsitvarkęs savo namuose. Suprantu, gal ir darbo daug, bet jei viską įdedi į darbą – koks tavo gyvenimo džiaugsmas?! Turi pasidžiaugti sutvarkyta aplinka, kambariais, baldais... Negali visko sudėti į darbą, nes tada viską padedi į sveikatą. Kiekviena diena – tik darbas, lieka skurdi dvasinė patirtis. Reikia kažkaip išlaviruoti, žmogui tam ir duotas protas, kad galėtum juo vadovautis“.

Nežinau, kaip pabaigti šį straipsnį. Lyg ir nedrąsu išsakyti nuomonę tikėjimo klausimais. Kiekvienas iš mūsų turim savo santykį su Dievu, su Bažnyčia, savo asmeninę patirtį ir nuomonę. Suprantamiausias Dievas yra mūsų močiutėms – jis tiesiog yra, ir jokių klausimų nekyla. Kiti gi abejoja, kelia klausimus ir ieško atsakymų. Dar kiti pyksta, sako, kad tiki, meldžiasi, bet už kokias nuodėmes Dievas jam tokį kryžių (ligą, skausmus) uždėjo? Aš nežinau, kaip įtikinamai atsakyti į šią klausimą. Negalėčiau atsakyti. Gal kas paprieštarautų, kad nėra tokio kryžiaus, kurio žmogus negalėtų pakelti. Gal... Dar kartą skaitydama tai, ką kalbėjo gerbiamas deka-

nas, supratau, kad į šią klausimą atsakyta, gal tik į kitus žodžius prasmė įdėta. Kviesčiau laikraščio skaitytojus įdėmiai įsiklausyti į dekaną žodžius, išsakytus šiame straipsnyje, nežiūrint to, kiek gilus yra kiekvieno mūsų tikėjimas.

Koplyčios prie Imbrado ežero pašventinimas, 2014 m.

Bibliotekoje

(informacija Nijolės Šuminienės)

Lapkričio 10 d. vaikų rašytoja Ilona Ežerinytė susitiko su tauragniškaiais. Ji papasakojo apie savo kūrybą, pristatė vaikams ir jaunimui skirtas knygas. Rašytoja negailėjo gražių žodžių Tauragnų vaikų ir jaunimo teatro studijos jauniems artistams ir režiserei Loretai Juškėnienei, suvaidinusiems inscenizaciją „Svajonė“ pagal autorės pasaką „Mažas raudonas taškelis“. Šiais metais Ilonos Ežerinytės knyga „Verksnių klubas“ dalyvauja Metų knygos rinkimuose. Balsuokime!

Jaunieji artistai po spektaklio su rašytoja Ilona Ežerinyte

Išbandėme interaktyvų dviratį

Lapkričio 21 d. grupė tauragniškių įdomiai ir turiningai praleido laiką. Moterys dalyvavo suaugusių švietimo savaitės popietėje Utenos A. ir M. Miškinų viešojoje bibliotekoje ir Utenos kraštotyros muziejuje.

Bibliotekininkės Jurgita ir Vaida papasakojo apie biblioteką, parodė įvairius jos skyrius, pakvietė išmėginti interaktyvų žaidimą „Pažink Uteną“. Žaidimo metu planšetiniuose kompiuteriuose pasileidusios išmaniąją programėlę *Acionbound* keliavome po biblioteką, atsakinėjome į klausimus, vykdėme kūrybines užduotis. Išbandėme interaktyvų dviratį. Moterys

Kraštotyros muziejuje prie terminalo

Tęsiame rubriką ATOSTOGOS

Ingrida Kairionienė

Turkijos vaizdai ir kvapai nepaleidžia ilgai...

Rugpjūčio rytas. Skubu pas kaimynę Jūratę gerti arbatos. Žinau, kad tuoj ateis Laima. Pavėsinėje, ant stalo, Jūratė padeda ką tik išvirtų spurgų. Aš jas labai mėgstu. Jūratė sako, kad ir Povilui jos labai patinka. Vadinasi, kaimynų skoniai panašūs.

Sėdim, kalbamės, juokiamės. Rytas gražus, saulėtas, kaip ir visa šių metų vasara. Tik ji tuoj baigsis. Jūratei kyla mintis:

– Gal važiuokim kur nors paatostogauti? Pratęsti vasaros.

Su Laima susižvalgom, juk visi žinom, kad Jūratė didelė kelionių mėgėja, bet, kad dar mus gali įtraukti, buvo netikėta.

Ilgai negalvojusios – sutinkam. Pasirinkom lietuvių labai mėgstamą šalį – Turkiją, tegul ir musulmoniską, bet pačią liberaliausią. Gerai, kad turim supratingus vyrus, kurie nepriešgyniavo, nebandė atkalbėti, suprato – vis tiek važiuosim.

Dokumentų tvarkymą palikom kelionės organizatorei Jūratei. O mes „išskuodėm“ į Uteną daryti pasų, juk Turkija ne ES šalis, ten reikalingas pasas. Ir štai pasai rankose, bilietai taip pat, keliuonės maršrutas Vilnius–Antalija–Vilnius.

Spalio 16 d. 12 val. lėktuvas pakyla iš Vilniaus oro uosto ir po 3 val. leidžiasi Antalijos kurorte. Išlipam iš lėktuvo: šviečia saulė, 28 laipsniai šilumos, oras puikus. Vasara tęsiasi. 30 km nuo Antalijos, Beleko rajone, yra mūsų viešbutis. Kitą dieną mūsų laukė ekskursija po Antalijos senamiestį.

Miestas išsidėstęs ant stačių pajūrio uolų, pačiame įlankos krašte. Saulė čia šviečia 300 dienų per metus. Senasis Antalijos uostas naudojamas kaip mažų laivelių ir jachtų priplauka, iš kurios organizuojamos įvairios pasiplaukiojimo ekskursijos. Priplauką supa daugybė restoranų ir barų. Ši vieta labai populiari tarp vietinių gyventojų, kurie susirenka gurkšnoti arbatos ar pasimėgauti nuostabiais pakrantės vaizdais

„keliavo“ po Utenos, Zarasų apylinkes, kitos „pabuvojo“ Latvijoje.

Utenos kraštotyros muziejuje mus pasitiko tauragniškę muziejininkę Bronislava Juknevičienė. Ji parodė visas muziejaus ekspozicijas, priminė istorinius momentus. Moterims didžiausią įspūdį paliko naujai įrengta ekspozicija – namų primenantis statinys, kuriame vaizduojama Utenos miesto plėtra skirtingu laiku. Ekspozicijoje lankytojai gali rasti klausimus apie įvairius Utenos istorijos momentus ir atsakymus, įdomius faktus apie mūsų miestą. Čia yra ir išmanusis terminalas, kuris nuolat pildomas naujomis nuotraukomis, tekstais, edukaciniais video filmukais ar žaidimais vaikams.

Maždaug už 12 km nuo Antalijos yra Dudeno kriokliai. Ekskursijų metu galima apžiūrėti Aukštesnčiuosius ir Žemesnčiuosius krioklius, kuriuos suformavo Dudeno upė. Mes apžiūrėjome tik Žemesnįjį krioklį. Tai unikali galimybė pamatyti krioklį, kurio vanduo iš 40 metrų aukščio krenta tiesiai į Viduržemio jūrą. Nuo uolos krintančios vandens versmės atrodo ištis pribloškiančios.

Tikra atgaiva akims buvo popietė Antalijos gamtiniame parke. Jauki atmosfera, nepaprastai raminantis gamtos prieglobstis akimirka priverčia pasijusti tarsi sapne.

Po ekskursijos į Antaliją turime kelias dienas poilsiui prie jūros. Maudomės, deginamės ir daug valgome. Turkų virtuvė yra viena didžiausių pasaulyje. Tai virtuvė, kuri kiekvieną maloniai nustebins savo tradicijomis, patiekalų įvairove, skoniu. Tik vegetarui, sveiko maisto propaguotojui ir, be abejonės, tokiems, kaip aš – mėgstantiems daug ir skaniai pavalgyti. Šalyje populiarūs šalti užkandžiai, vadinami „mezeler“. Jų įvairovė ir skanumas nė vieno nepalieka abejo. Be to, vien nuo jų galima sočiai pavalgyti. Dažniausiai tai būna įvairios daržovės, pateikiamos alyvuogių aliejuje. Turkai mėgsta ir mėsą – dažniausiai renkasi avieną, vištieną ar jautieną. Turkijoje mėsa yra labai brangi. Ypatingas dėmesys turkiškoje virtuvėje

skiriamas saldumynams. Ragavau įvairių sluoksniuotos tešlos kepinų, cukraus sirupu užpiltų pyragėlių ar šokoladinių pudingų. Tautinis turkų gėrimas – arbata. Ji patiekama mažose stiklinaitėse ir saldinama pagal kiekvieno skonį. Nacionalinis alkoholinis gėrimas – raki – anyžinė degtinė. Ji gali būti geriama gryna arba atskiesta šaltu vandeniu.

Penktą mūsų kelionės dieną laukė ekskursija į Pamukalę, išvertus į lietuvių kalbą tai reiškia „medvilnės pilis“. Žiūrint iš tolo Pamukalė atrodo kaip žydintys medvilnės laukai. Šis gamtos stebuklas susiformavo maždaug prieš 14 tūkstančių metų, o baltos terasos atsirado tekant šiltosioms versmėms. Pamukalės mineralinės versmės – gamtos stebuklas, kuris dar 1988 metais buvo įtrauktas į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą. Tai vienas svarbiausių ir lankomiausių objektų, garsėjantis gydomaisiais terminiais šaltiniais ir baltomis kalcio terasomis.

Aplankėme ir senovės miesto Hierapolio griuvėsius. Tai romėniškos pirtys, statytos II mūsų eros amžiuje. Kai kurios pirčių sienos ir arkos yra atviros lankytojams. Pamatėme teatro griuvėsius, kurio statyba prasidėjo 60 m. p. Kr. po įvykusio žemės drebėjimo. Už Hierapolio miesto ribų aplankėme Nekropolį, kuriame yra daugiau nei 1000 kapaviečių, galima pamatyti ir sarkofagų.

Ir štai kelionė baigiasi. Reikia pasukti galvą, ką namiškiams parvežti lauktuvių. Aišku, pirkau saldumynų: baklavos, lakumo, džiovintų vaisių. Sūnui parvežiau polo marškinėlius ir džemperį, dukrai – medvilninį chalata ir odinę kuprinę, vyrui taip pat chalata, kuris Lietuvoje kainuoja apie 40 eurų, o čia brangioj parduotuvėj sumokėjau 11 eurų. O svarbiausia tai sau – odinę striukę. Ir, aišku, prieskonių, jų galima rasti įvairiausių rūšių.

Jau grįžus į Lietuvą tie vaizdai ir kvapai kurį laiką tavęs neapleidžia ir vis galvoji ir galvoji apie tą šalį.

Jūratė Šinkūnienė

Turkija – jau pažįstama, bet kaskart nauja

Spalio 16 d. trys tauragniškės ir du uteniškiai išsiruošė kelionei į Turkiją. Keliauti mus paskatino palankus metas ir galimybė apsilankyti trijose Turkijos vietose.

Turkija – valstybė pietvakarių Azijoje, kurios nedidelė dalis yra ir Europoje. Iki 1922 m. buvo vadinama Osmanų imperija. Turkijoje susipina islamo ir Vakarų tradicijos. Daugiausia yra musulmonų tikėjimo žmonių. Turkijoje yra ką pamatyti: čia pilna šventyklų, pilių, amfiteatrų, antikinių miestų. Daugybę turistų iš viso pasaulio pritraukia gamtos įvairovė, aukšto lygio viešbučiai, golfo laukai, paplū-

dimiai, pramogos vaikams, išvykos jachtomis, nuostabi nacionalinė virtuvė.

Vykstant į Turkiją vizos nereikia, bet reikia būti apsidraudusiam kelionės draudimu nuo nelaimingų atsitikimų ar ligos.

Įdomumai prasideda Vilniaus oro uoste. Praeinant pro patikros vartus pradeda cypiti metaliniai daiktai: diržo sagtys, batų metalinės dalys. Neleidžiama rankiniame bagaže vežtis skysčių: kremo, kvėpalų, dantų pastos ir pan. Jie turi būti sudėti į atskirą peršviečiamą maišelį ir į ne didesnius kaip 100 gramų indelius.

Kai lėktuvas nusileido Antalijos oro uoste, viena grupė autobusu išvyko į Kapadokiją apie 700 km į šalies gilumą. Tai unikalus gamtos ir žmonių sukurtas stebuklas, kurį būnant Turkijoje siūlau būtinai aplankyti. Ten buvo įsikūrę pirmieji krikščionys, kurie gyveno iki 6 amžiaus ir įkūrė 365 bažnyčias kalkakmenio uolose su iki dabar išlikusiomis freskomis. Pačios uolos nuo vėjo ir kitų veiksnių yra įvairiausių formų: grybų, piramidžių ir pan. Kapadokija yra įtraukta į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.

Mūsų autobusas išvyko į Beleko rajoną. Kad apsigyventum viešbutyje, reikalinga užpildyti atvykimo kortelę. Paskyrė kambarį, bet numeracija pasirodė paini. Geriausia, kai palydi ir bagažą nuneša viešbučio darbuotojas. Tik nepamirškite duoti jam arbatpinigių, kaip ir atvežusio autobuso vairuotojui, kambario valytojai ir pan. Kambarioje dažnai būna seifas padėti vertingiems daiktams, bet juo galima naudotis tik papildomai sumokėjus. Jei paragaujate gėrimų, esančių kambario šaldytuve, už juos taip pat reikia sumokėti išvykstant.

Turkijoje maistas puikus. Jei turi kelialapį „viskas įskačiuota“, atvykus į viešbutį uždeda atitinkamos spalvos apyranę, gali valgyti ir gerti viską iš eilės, kiek tik telpa. O maisto daug ir skanaus ir pusryčiams, ir pietums, ir vakarienei. Jei tokio kelialapio nepirksi, pietų nėra, o vakare valgai viską, ko nori, tik negali nieko nemokamai gerti, net arbatos.

Turkijoje labai retai lyja. Graži viešbučio aplinka ir įdomūs augalai teritorijose visur laistomi išvedžiotais vamzdžiais. Dažniausiai viešbučiuose yra SPA. Tai įvairūs vandens kalniukai prie baseinų. Pravedamos įvairios sportinės varžybos, kur norintys gali mėtyti smiginį, žaisti šaškėmis, šachmatais, daryti jogos pratimus, rytinę mankštą, pravedamą animatoriaus, atsakingo už renginius. Yra tinklinio aikštelės, kur susirenka poilsiaujantys. Prie mūsų aikštės ateidavo vokiečiai, rusai, baltarusiai. Netoli pliažo įprastai viešbučiuose būna kavinukė ar baras, kur galima pietauti

neinant į valgyklą. Vakare ten vyksta įvairūs renginiai: karaokė, diskotekos, gyvos muzikos koncertai.

Pabuvusios Beleke keletą dienų išvykome į Pamukalę. Šis parkas yra su karštųjų šaltinių suformuotomis išpuodingomis karstinėmis terasomis. Tekėdamas kalno šlaitu jas suformavo kalcio oksido prisodrintas vanduo. Karštas vanduo palieka baltas nuosėdas, kurios formuoja baseinėlius ir jų baltomis terasomis negali atsigerėti. Galima pabraidžioti po minkštą šiltą vandenį.

Netoliese esančiame Kleopatros baseine norintys galėjo išsimaudyti 30 laipsnių vandens temperatūroje. Pats baseinas pilnas nuvirtusių kolonų, akmenų ir vanduo primena šampaną, kadangi jame yra įvairių druskų, tai kyla burbuliukai.

Tą pačią dieną aplankė Hierapolio miestą. Sakoma, kad ten buvo vienas seniausių pasaulyje turtingų žmonių kurortas. Pagrindinė Hierapolio alėja yra 13 metrų pločio, papuošta arkomis, grįsta kalkakmenio luitais ir tęsiasi vieną kilometrą. Pirmiausia pamatai buvusios romėnų pirtis iš II-ojo mūsų eros amžiaus. Tai buvo puošnus, marmurų skulptūromis puoštas kompleksas, kuriame ilsėdavosi ir patys imperatoriai. Toliau yra neblogai išsilaikęs antikinis amfiteatras po atviru dangumi. Jis turėjo 45 akmeninių suolų eiles ir čia tilpdavo 15 000 žiūrovų. Hierapolio miesto globėjas buvo šviesos, poezijos ir muzikos dievas Apolonas. Jam buvo pastatyta šventykla, dabar matomos tik jos liekanos.

Pamukalėje

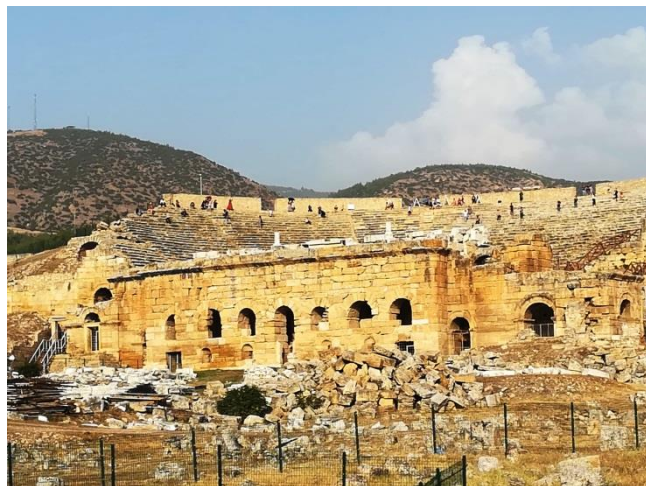
Aplankėme Denizlyje tarp palmių įsikūrusį viešbutį. Čia įrengtas terminis baseinas, kur vanduo yra apie 40-50 laipsnių šilumos, turtingas hidrokarbonatu, kalciumu, siera, geležimi. Jis tinka ir maudytis (ką mes ir padarėme), ir gerti. Vanduo padeda nuo širdies ir kraujagyslių ligų. Šios gydyklos lankomos ir žiemą.

Kitą dieną išvykome į Kemerio regioną. Pakeliui aplankėme trikotažo gamyklą, kilimų audimo įmonę, vyno gamyklą. Dalyvavome turkiškų vynų degustacijoje. Ragavome jų vynus iš gervuogių, vynuogių, granatų. Labai skanus gervuogių vynas, bet butelio kaina (18 eurų) greitai pristabdė pirkimą. Apsistojome viešbutyje trims paroms. Norintys aplankė Kemerio miestą, Phešal antikinio miesto griuvėsius ir muziejų, esančius nuostabioje vietoje prie Viduržemio jūros. Kiti aplankė Myra Kekova amfiteatrą, uolas, plaukiojo jachta, kur matė po žemės drebėjimo paskendusį miestą.

Turkijoje, tik skirtinguose regionuose, ilsėjau ne pirmą kartą, bet dar yra vietų, kur nebuvau. Norėčiau aplankyti Turkiją nuo Egėjo jūros pusės. Galbūt kada nors taip ir padarysiu.

Antalijs

Hierapolio amfiteatras

Nuostabus Turkijos kraštovaizdis

Aldona Tartilienė

Olimpinė savaitė

Spalio 22–26 dienomis Lietuvos mokyklose vyko pradinukams ir jų mokytojams skirtas projektas „Olimpinė savaitė“. Jį organizavo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos tautinis olimpinis komitetas. Į aktyvią veiklą įsitraukė 629 klasės, maždaug 12 tūkstančių vaikų.

Mes, Tauragnų Eugenijos Šimkūnaitės skyriaus pradinukai, taip pat įsijungėme į šį projektą. Organizatoriai mums atsiuntė vaizdo medžiagos apie fizinį aktyvumą, sveiką mitybą, emocinį intelektą, rekomendacijas, kaip galima įdomiai vesti kūno kultūros pamokas, vykdyti fizinio aktyvumo užsiėmimus tarp pamokų, skatinti mokinius užsiimti fizine veikla net ir kitų pamokų metu. Gavome Lietuvos olimpinės rinktinės talismano Ažuolo ir jo draugų plakatą, kuris skatino įgyvendinti įvairias veiklas. Klasėje apsigyveno superherojai: Ažuolas Galingasis, Luka Kibirkštis, Amis Kilniaširdis ir Una Superbičiulė. Visą savaitę klajavome į Ažuolo plakatą lipdukus, kad sustiprintume jo draugų galias: skaičiavome nueitus žingsnius, išgerto vandens puodelius, šypsenas, stengėmės pastebėti pasakytus „ačiū“, ištiestas pagalbos rankas, ryto pasisveikinimus, kalbėjomės apie sporto bei sveikos mitybos naudą. Stengėmės būti mandagūs ir draugiški. Kartu kepėme morkų pyragą, dalyvavome respublikiniame konkurse „Mėgstamiausia daržovė“. Įspūdingas buvo pirmoko Adrijaus kartu su mama padarytas darbelis „Peliukas Džeris“, antrokės Brigitos su mama pagamintas sveikuoliškas tortas. Ir daug daug sportavome: važiojome 6 km dviračiais po Tauragnų apylinkes, šokinėjome per suoliukus, darėm mankštas. Į šią veiklą įsitraukė ir darželinukai. Tokių užsiėmimų jie labai laukia.

Savaitė su Ažuolu ir jo būriu buvo įdomi, aktyvi, naudinga tiek mokiniams, tiek man. Pamėgtas veiklas tęsiame ir toliau. Už aktyvų dalyvavimą projekte „Olimpinė savaitė“ esame apdovanoti diplomu ir padėka.

Gražina Grašienė Tauragnuose – viešnios iš Turmanto

Tauragnuose svečiavosi viešnios iš Turmanto (Zarasų r.) pagrindinės mokyklos – 100 molinių lėlyčių, papuoštų įvairių Lietuvos regionų tautiniais kostiumais. Jau antri metai šios mokyklos bendruomenė aktyviai palaiko Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės iniciatyvą „Vasario 16-ąją švęsk linksmi ir išradingai“. 2017 metai buvo paskelbti tautinio kostiumo metais. Mokiniai, paskatinti mokytojų Giedrės Mičiūnienės ir Natalijos Oginskienės, Lietuvos gimtadieniui nupynė 99 juostas – svarbias tautinio kostiumo detales. O šiais metais, pasitinkdami jubiliejinį Lietuvos gimtadienį, mokiniai dovanojo Lietuvai 100 lietuvių ir 100 akrostichų – eiliuotų palinkėjimų, iš kurių pirmųjų raidžių susideda žodis *Lietuva*. Viena iš akcijos iniciatorių mokytoja G. Mičiūnienė teigia, kad „mokykla yra miestelyje, kuriame nuo seno gyveno įvairių tautybių žmonės, todėl lietuvių tautos tradicijos ir istorija čia labai aktualios. Integruotų pamokų metu mokiniai buvo supažindinti su tautinio kostiumo ypatumais, etnografiniais regionų skirtumais. Vėliau lipdė molines lėlytes – lietuvaiteis, spalvindami jų drabužius tautiniais motyvais. Akcijos tikslas – skatinti lietuviškumą, pilietiškumą, ugdyti meilę Tėvynei, akcentuojant Vasario 16-osios svarbą šiandieninei Lietuvai.“

Besidalindamos įspūdžiais ir prisiminimais, mokytojos pasakojo, kad parodos atidarymas vyko Turmanto pagrindinėje mokykloje, švenčiant Lietuvos Valstybės Nepriklausomybės jubiliejų. Parodą aplankė Turmanto bendruomenė, Zarasų rajono savivaldybės tarybos

nariai, Lietuvos Respublikos Seimo narys Algimantas Dumbrava. Paroda taip pat organizuota Zarasų švietimo pagalbos tarnyboje. Mokinių darbai eksponuoti Zarasų krašto muziejuje. Iškilmingame šios parodos atidaryme dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo narys Vytautas Juozapaitis, Zarasų rajono savivaldybės meras Nikolajus Gusevas. Lėlytės eksponuotos Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Zarasų kultūros centro Turmanto struktūriniame padalinyje. Ypač didelio susidomėjimo molinės lietuvaiteis sulaukė švenčiant Turmanto miestelio šventę.

Ši graži, prasminga dovana Lietuvai nudžiugino ir Tauragnų krašto muziejaus lankytojus.

Idėjos Kalėdoms (iš interneto)

Lemputės induose. Kalėdinės lemputės puikiai atrodo įdėtos į vyno butelius, stiklainius ar vazas, taip sukuriant romantiško apšvietimo šviestuvus. Kartu į indus galite įdėti kankorėžių, žaisliukų ir kitų dekoracijų. Jei arti nėra elektros lizdų, rinkimės girliandas su baterijomis.

AKTUALU

Bendruomenės sąskaitą už 2017 m. papildė **865 eurai**. Tai Jūsų pervesti 2 procentai nuo pajamų mokesčių sumos. Nuoširdus ačiū visiems! Tikimės paramos ir kitais metais.

Interaktyvus kelių žemėlapis

(iš www.tauragnai.eu)

Prasidėjus sudėtingiausiam eismo sąlygų sezonui – žiemai, Lietuvos valstybinių kelių priežiūros įmonė „Kelių priežiūra“ sukūrė interaktyvų valstybinių kelių priežiūros žemėlapi, kuris vairuotojams padės pasirinkti saugesnį maršrutą esant blogoms oro sąlygoms. INTERAKTYVUS ŽEMĖLAPIS

Žemėlapyje galima susipažinti su kiekvieno valstybinio kelio ruožo priežiūros reikalavimais. Tai vairuotojams padės pasirinkti saugesnius kelius. Esant blogoms eismo sąlygoms rekomenduojama rinktis kelius, kuriems keliami aukščiausios priežiūros reikalavimai – tai padės minimalizuoti kelionės riziką.

Lietuvoje kelių priežiūra yra skirstoma į aukštą, vidutinį ir žemą priežiūros lygį, kuris taip pat skiriasi pagal kelių rūšis – magistraliniai, krašto ir rajoniniai.

Kelių tarnybos pirmo lygio magistraliniuose keliuose budi visą parą, sningant valo, o esant plikledžiui ar lijudrai barsto bet kuriuo paros metu. Kelias turi būti nuvalytas ir pabarstytas praėjus ne daugiau kaip 2 val. po to, kai nustoja snigti ir/arba pustyti. Eismas, esant ypač sudėtingoms meteorologinėms sąlygoms, gali nutrūkti ne ilgiau kaip 3 val. Antro kelių priežiūros lygio keliuose kelių tarnybos valo sniegą bei barsto slidumą mažinančias medžiagas nuo 4 iki 22 val.

Krašto keliuose, kurie prižiūrimi pagal krašto kelių pirmąjį priežiūros lygį, kelių tarnybos budi, valo sniegą bei barsto slidumą mažinančias medžiagas nuo 4 iki 22 val., pagal antrąjį priežiūros lygį prižiūrimuose keliuose – nuo 6 iki 19 val., trečiojo priežiūros lygio krašto keliuose – nuo 9 iki 18 val.

Rajoniniams keliams priežiūra skiriama tada, kai yra užtikrinamos geros eismo sąlygos aukštesnio priežiūros lygio keliuose. Keliuose, kurie prižiūrimi pagal pirmąjį rajoninių kelių priežiūros lygį, kelių tarnybos budi, valo sniegą bei barsto nuo 6 iki 19 val., ruožuose, kurie prižiūrimi pagal antrąjį ir trečiąjį kelių priežiūros lygį, – nuo 9 iki 18 val. Trečio lygio rajoniniai keliai nėra barstomi – tik valomi, kai darbai baigti aukštesnio priežiūros lygio ruožuose.

Žemėlapyje galima susipažinti, koku paros metu keliai bus barstomi bei valomi ir iki kokios

valandos šie darbai turi būti atlikti. Tai reiškia, kad jeigu pradėjo snigti, vairuotojas žemėlapyje gali pasitikrinti, kokie keliai bus barstomi ir valomi pirmiausiai.

Žemėlapyje pavaizduoti tik „Kelių priežiūros“ prižiūrimi keliai, kurie iš viso sudaro 21 tūkst. km. Čia nėra savivaldybių vietinės reikšmės kelių informacijos, nes jiems keliami kiti priežiūros reikalavimai.

Utenos policija įspėja (utena.policija.lrv.lt)

Utenos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas įspėja gyventojus, kad lapkričio mėnesį padaugėjo vagysčių iš daugiabučių namų. Vagys dažniausiai įsibrauna į gyvenamąsias patalpas, butus, esančius pirmame aukšte, pro balkono langus ir duris. Dažniausiai pagrobiami kompiuteriai, aukso ir sidabro papuošalai bei pinigai.

Išeidami pasirūpinkite savo būsto saugumu, nepalikite atidarytų, neuždengtų užuolaidomis, žaliuzėmis ar roletais langų bei balkonų durų, patikrinkite, ar tikrai užrakinote duris. Nelaikykite didelių pinigų sumų namuose matomose ir lengvai prieinamose vietose. Išvykdami iš namų ilgesniam laikui, paprašykite kaimynų atkreipti dėmesį į jūsų būstą ir patikrinti, ar užrakintos durys, nepalikti praviri langai, ar nevaikšto įtarimą keliantys asmenys.

Jeigu pastebėjote vykdomą teisės pažeidimą, praneškite bendruoju pagalbos telefonu 112.

Tai aktualu ir Tauragnuose.

A + A Seniūnijoje

Spalio mėn. mirė

VERONIKA ŠINKŪNAITĖ, 96 m.,
Taurapilio k.

Lapkričio mėn.

MYKOLAS ŽAVNEROVAS, 82 m.,
Šeimatis k.

VANDA MIKALAUSKIENĖ, 100 m.,
Šeimatis k.

ELENA KRAUJALIENĖ, 86 m., Tauragnai

Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos Nijolės Šuminienės, Aldonos Tartilienės, Danguolės Trimonienės, taip pat iš asmeninių archyvų;

Redagavo ir maketavo Danguolė Trimonienė
Spausdino Utenos spaustuvė